

Til flere mottakere

Vår referanse: 2021/62919-2
Saksbehandler: June Alfheim Einen
Dato: 22. juli 2021

Informasjon fra Bergen kommune om den lokale båndtvangsforskriften

Bymiljøetaten mottar jevnlig spørsmål om forståelsen av den kommunale forskriften om båndtvang, samt flere henvendelser som viser at det er til dels sterke interessekonflikter mellom hundeeiere og allmennheten ellers. Vi er også blitt gjort oppmerksomme på at flere skilt gir feil informasjon om reglene om båndtvang.

På denne bakgrunn ønsker Bymiljøetaten å informere nærmere om reglene som gjelder på området, for å sikre lik forståelse og hindre konflikter mellom hundeeiere og grunneiere/beitelag o.l. *Vi presiserer at vi ser viktigheten av at det informeres om båndtvang i de områdene og periodene hvor dette er pålagt av hensyn til husdyr som beiter og lignende, for å sikre at reglene etterleves.*

Hundeloven

Ifølge hundeloven § 4 er hovedregelen at hunder kan gå løse dersom hundeføreren har forsvarlig kontroll på den. I tiden fra og med 1. april til og med 20. august gjelder det imidlertid et generelt, nasjonalt krav om at hunder skal bli holdt i bånd eller forsvarlig inngjerdet eller innestengt, jf. hundeloven § 6. Denne regelen skal sikre at hunder ikke jager og skader storfe, sau, geit, fjærfe, rein, hest eller vilt, herunder viltets egg, reir og bo. Dette fremgår av bestemmelsens første ledd, og gjelder uavhengig av skilting om båndtvang.

I § 6 andre ledd er kommunene gitt hjemmel til å utvide båndtvangsbestemmelsene gjennom forskrift i seks ulike tilfeller. Den lokale forskriften i Bergen kommune er dermed gitt med rettslig grunnlag i hundeloven.

Lokal forskrift om båndtvang

Forskrift om båndtvang m.m. for hund, Bergen kommune, Hordaland (heretter båndtvangsforskriften) ble vedtatt av Bergen bystyre 18.02.15, i sak 60/15. Ifølge forskriften skilles det mellom områder som er underlagt båndtvang hele året jf. § 4 bokstav a til f, og områder som er underlagt båndtvang deler av året jf. § 5 bokstav a til c. Vi vil gå nærmere inn på to av disse tilfellene, da vi opplever at det er størst uklarhet om disse. Vi gjør likevel oppmerksom på at flere tilfeller oppgis i forskriften, se *vedlegg 1*.

Utvidet båndtvang på visse angitte turveier og turstier mv.

Det fremgår av båndtvangsforskriften § 4 bokstav f at det er utvidet båndtvang i Bergen kommune:

«[p]å selve den opparbeidete turveien med tilhørende leir- og rasteplasser og skiltede turstier i følgende områder: Fløyfjellet, Kanadaskogen, Langeskogen, Hordnesmarka, Kvarven, Myrdalsvannet, Tennebekk, Bjørnevatnet, Løvtien, Hellefjellet, Landåsfjellet, strekningen Svarteviksdemningen-Tarlebø og områdene rundt Store Lungegårdsvann.»

I disse områdene er det båndtvang hele året. Hjemmel for denne utvidelsen er hundeloven § 6 andre ledd bokstav c, med presiseringer i tredje ledd første punktum. Det fremgår her at båndtvang ikke kan fastsettes i større grad enn nødvendig, slik at hensynet til de som ønsker å ferdes med løs hund også ivaretas i tilstrekkelig grad, både hva angår omfang og geografisk spredning.

Ved revideringen av den lokale forskriften i 2015, ble det foretatt en vurdering av hvilke turområder som skulle bli belagt med båndtvang hele året. Det ble vurdert at hensynet til hundeeiere og -førere fremdeles ble ivaretatt i tilstrekkelig grad, og at det ikke var rom for å utvide turområdene belagt med båndtvang ytterligere. Det er derfor viktig at skilting om båndtvang ikke strekker seg videre geografisk eller i omfang enn det forskriften fastsetter.

Utvidet båndtvang der husdyr har rett til å beite og faktisk beiter

I Bergen kommune er det utvidet båndtvang der husdyr *«har rett til å beite og faktisk beiter i perioden 1. april til 31. oktober»*, jf. båndtvangsforskriften § 5 bokstav b. Hjemmel for denne utvidelsen er hundeloven § 6 andre ledd bokstav e, med presiseringer i tredje ledd andre punktum mv.

I Bergen kommune har husdyr rett til å beite i alle de større sammenhengende utmarksområdene og landbruks- natur- og friluftsområdene (LNF). Dette gjelder i områdene der den aktuelle grunneieren eier, eventuelt der beitelag leier areal av flere grunneiere e.l.

I lovens forarbeider er det kommentert at § 6 andre ledd bokstav e gir kommunen *«adgang til å utvide båndtvangstiden av hensyn til beitedyr som nevnt i bestemmelsen. Bestemmelsen tar bare sikte på å fange opp den ordinære beitesesong og kan ikke strekkes så langt at den omfatter alle tidspunkter hvor noen dyr unntaksvis går på beite»*, se *Ot.prp.nr.48 (2002-2003) s. 205*. Dette er også presisert i *pkt. 3.1* i rundskriv *G-2003-17* fra Justis- og politidepartementet. Ut fra dette må det legges til grunn at bestemmelsen medfører at båndtvangen i Bergen kommune opphører når den ordinære beitesesongen er over.

Dette innebærer at skilting om båndtvang må være i samsvar med den perioden det faktisk beiter husdyr i området. Bestemmelsen kan ikke benyttes som grunnlag til å utvide båndtvangen til perioder der enkelte dyr unntaksvis går ute på beite.

Bymiljøetaten har forstått det slik at innsanking av beitedyr normalt skal være avsluttet den andre helgen i september. Dette vil imidlertid kunne variere noe fra år til år, og er blant annet avhengig av vær. Hundeføreren vil dermed selv være ansvarlig for å skaffe seg informasjon om når innsanking foregår det enkelte år, og når den ordinære beitesesongen er avsluttet.

Av ulike årsaker forekommer det også at beitedyr blir gående igjen på beite utover denne tiden. I denne forbindelse gjør vi oppmerksom på at den enkelte hundeeier uansett plikter å gjøre en selvstendig vurdering av om det er husdyr som faktisk beiter i det aktuelle området etter 20. august. Dette gjelder uavhengig av skilting om båndtvang. Hundeeier må også i en slik situasjon ha kontroll på hunden sin, jf. ovenfor om hundeloven § 4.

Avslutningsvis vil vi gjøre oppmerksom på at privatpersoner ikke har hjemmel til å utvide båndtvangperioden, da det er en allemannsrett å gå med løs hund i den tiden det ikke er båndtvang. Dersom dere ønsker å skilte, så vurderer vi at følgende tre alternativer er i tråd med reglene om båndtvang:

- *«Husk å sette deg inn i reglene om båndtvang»*
- *«Husk båndtvang i perioden 01.04 til 20.08 (31.10)» eller*
- *«Husk båndtvang i beiteperioden. Beiteperioden kan variere»*

For det tilfellet at dere har satt opp skilt som er i strid med regelverket, så kan dettes avhjelpes ved å feste klistermerker over eksisterende tekst.

Bymiljøetaten ønsker dere en god sommer, og en fortsatt god beitesesong!

Med hilsen
Bymiljøetaten

Kamilla Berven Bischof - seksjonsleder
June Alfheim Einen - jurist

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Vedlegg:

- Den lokale båndtvangsforskriften.